Jaargang 28 – nummer 10 – oktober 2026

De tabernakel
preken met verwachting

Met vreugde ontvangen

'En verlustig u in de HEERE, zo zal Hij u geven de begeerten van uw hart.'

Psalm 37:4

Stephen Charnock

Stephen Charnock (1628-1680) is een Engelse puritein die zowel de bloeiperiode als het verval van de puriteinse beweging heeft meegemaakt. Hij had zich in deze periode een plaats verworven in het politieke leven en heeft dat ook weer moeten opgeven.
In 1642 ging hij aan het bekende Emmanuel College studeren; in die periode kwam hij tot bekering. Zijn bediening begon in Southwark in Londen. In 1650 werd hij 'fellow' aan het New College in Oxford, waar hij samenwerkte met Thomas Goodwin en John Howe. In 1655 werd hij benoemd tot 'chaplain' van Henry Cromwell, gouverneur van Ierland. Zijn preken in Dublin vielen op door een grote ernst. Met de komst van koning Karel II in 1660 verloor hij zijn positie en vestigde hij zich in Londen, waar hij woonde tot aan zijn dood. Hier was hij enige tijd collega van Thomas Watson in de gemeente van Crosby Hall.
Zijn hoofdwerk over de deugden van God, Discourse on the Existence and Attributes of God, verscheen in 1681-82 en 1683 in twee foliobanden. Augustus Toplady, de dichter van 'Rock of Ages', schrijft over dit magistrale werk: 'Ik ben vele verhandelingen over de Goddelijke volmaaktheden tegengekomen, maar niet één boek dat dat van de heer Charnock evenaart. Zijn werken worden getypeerd door duidelijkheid en diepte; metafysische verhevenheid en evangelische eenvoud; immense geleerdheid en helderheid, maar wel onweerlegbare redenering. Dit alles werkt samen om die voorstelling van zaken te vertolken in één van de meest onwaardeerbare producten die ooit het geheiligd oordeel en de geest van een menselijk wezen kon eren.'

Met vreugde ontvangen

En ik hoorde een grote stem uit de Hemel zeggende: Zie de tabernakel Gods is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen en zij zullen Zijn volk zijn en God Zelf zal bij hen en hun God zijn.'

Bestuur Agnes van Dijke, Peter de Fijter,
Leo van der Maas (penningmeester), ds. A.S. Middelkoop (voorzitter),
Hans Timmerman.

Secretariaat Dorpsweg 4, 5307 HK Poederoijen

Abonnement € 25,00 per jaar (10 ex.) of € 12,50 per jaar (5 ex.).
Het abonnement kan elke maand ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij één maand voor de vervaldatum schriftelijk is opgezegd.

Informatie Voor informatie, nieuw abonnement, cadeaubon, adreswijziging en losse bestellingen:
Stichting De Tabernakel
Dorpsweg 4, 5307 HK in Poederoijen
E-mail: info@tabernakel.nl
Telefoon 06 51 96 17 46

Giften Vrije giften welkom!
Rabobank Zaltbommel NL49 RABO 0114 2364 61
t.n.v. Stichting De Tabernakel - L.F.A. van der Maas

Internet www.tabernakel.nl

Doelstelling Stichting De Tabernakel heeft als doelstelling velen bekend te maken met preken en andere publicaties die het puriteinse gedachtegoed helder verwoorden. Het is haar verlangen dat door dit werk velen tot kennis van en het leven met de Heere Jezus Christus mogen komen.

Grondslag Stichting de Tabernakel beoogt een evenwichtige Bijbelse boodschap uit te dragen, tot eer van Gods Naam en tot opbouw van Zijn gemeente. Onderstaande kernpunten vormen hierbij de rode draad:

- Wij geloven dat alle mensen van nature verloren liggen en schuldig staan voor God (Romeinen 3:10-19).
- Wij geloven dat het Evangelie, het goede nieuws van verlossing door en in Christus alleen, aan alle mensen gepredikt moet worden, met het bevel van bekering en geloof (Markus 1:15; 16:15; Handelingen 17:30).
- Wij geloven dat God uit genade vergeving van zonden en eeuwig leven schenkt door het geloof in Christus (Romeinen 3:21-28).
- Wij geloven dat ieder die door God is gered, ook wordt opgeroepen tot een leven in dankbare gehoorzaamheid aan God, waarbij het werk van de Heilige Geest in het persoonlijke leven tot uitdrukking komt (Romeinen 12:1-2).

Tip Geef dit boekje door als u de preek gelezen heeft!

Met vreugde ontvangen

Stephen Charnock

uitgave van:
De Tabernakel
preken met verwachting

Eerder uitgegeven preken van jaargang 28

1. Het verlangen van alle volken — John Flavel
2. Het geneesmiddel tegen moedeloosheid: geloof in Jezus Christus — William Bridge
3. De Bijbel spreekt voor zich (deel 1) — Thomas Manton
4. Bekering in de praktijk (deel 2) — Thomas Manton
5. Blijdschap in de hemel — Edward Payson
6. De triomf van het geloof — Thomas Halyburton
7. De bevindelijke kennis van Christus — John Elias
8. De Heiland draagt Zijn kruis — Hermann Friedrich Kohlbrugge
9. In beide handpalmen — Charles Haddon Spurgeon
10. Met vreugde ontvangen — Stephen Charnock

Jaargang 28 – nummer 10 – oktober 2026

Toelichting foto omslag:
Als je echt wilt genieten van een rijke maaltijd, zul je er ruimte voor moeten maken. Tijd, aandacht, inspanning, maar ook verlangen, vertrouwen, en vreugde. Wat dat laatste betekent wanneer we de goedheid van onze God ontvangen, laat Stephen Charnock duidelijk zien: als wij goede gaven van een goede God verwachten, is vreugde daarbij onmisbaar. We eren Hem als gever, we richten ons op Hem, we maken ruimte voor zijn barmhartigheid. Zijn genade baant de weg voor meer genade, en de vreugde over Hem baant de weg voor meer van Hem.

Bronvermelding:
The Complete Works of Stephen Charnock, Volume 5, pag. 370

De preek is vertaald onder verantwoordelijkheid van Stichting De Tabernakel.
De pdf en de originele Engelse tekst zijn te vinden op de website:
www.tabernakel.nl
Vormgeving en druk: Drukkerij AMV, Lunteren

Met vreugde ontvangen

En verlustig u in de HEERE, zo zal Hij u geven de begeerten van uw hart.

Psalm 37:4

Deze psalm begint met een heel aantal instructies. De belangrijkste boodschap staat in vers 1: 'Ontsteek u niet over de boosdoeners; benijd hen niet, die onrecht doen.' Deze les wordt herhaald in de verzen 7 en 8, waarna hij met allerlei redenen wordt onderstreept.

'Ontsteek u niet', of anders gezegd: ontsteek niet in woede, erger u niet. Wat betekent dat? Allereerst: wees niet jaloers op hen. Maak u niet druk over hun voorspoed. Ten tweede: volg hun voorbeeld niet. Hun geluk is als een eendagsvlieg. Geef niet toe aan de verleiding om dezelfde zonden te doen als zij, zodat u net zo rijk te worden als zij. Ten derde: wees niet op een zondige manier ongeduldig, en bekritiseer God niet omdat Hij u in Zijn voorzienigheid minder aardse voorspoed geeft. Als u ziet dat Hij goede mensen beproeft en goddelozen hun gang laat gaan, beschuldig Hem dan niet van onrechtvaardigheid en wreedheid. Laat het aan Hem over om Zijn zegeningen uit te delen zoals Hij wil! Tot slot: als u een gelovig en heilig leven leidt, laten uw moeilijkheden dan geen reden zijn om te denken dat u op de verkeerde weg bent.

De reden van deze aansporing staat in vers 2: 'Want als gras zullen zij welhaast worden afgesneden, en als de groene grasscheutjes zullen zij afvallen.' De psalmist vergelijkt de welvaart van zondaars met gras. Hun geluk is geen lang leven beschoren. Net als gras ziet het er prachtig uit, maar heeft het weinig kracht. Gras wiegt met elk windvlaagje mee. Een grazend dier kan het uittrekken, een poot kan het vertrappen. De verschroeiende zomerzon of de winterse koude tasten zijn schoonheid aan.

Daarna spoort de psalmdichter ons in vers 3 aan tot dingen die we juist wel moeten doen: geloven (dat is: vertrouwen), gehoorzamen

en volharden. ‘Vertrouw op de HEERE’, zo begint vers 3. Deze genadegave is heel goed in staat zulk zondig ongeduld de kop in te drukken. Hoe sterker ons geloof, hoe kleiner onze ergernis. Ongeduld is een teken van een kwijnend geloof. Veel mensen laten hun vertrouwen op Jehova varen en zoeken hun heil bij de god van Ekron, bij vrienden of bij geld. Maar de opdracht aan ons luidt: vertrouw op de HEERE, op Gods beloften, op Zijn voorzienigheid.

Vertrouw en gehoorzaam. ‘Doe het goede’, vervolgt de dichter. Het vertrouwen op Gods beloften en het gehoorzamen van Zijn voorschriften horen bij elkaar. Als we zeggen dat we op God vertrouwen, maar ondertussen in zonde leven, is ons vertrouwen vrome schijn. Laat u niet door de glans van de wereld in de luren leggen, zodat u verflauwt in uw godvruchtige levenswandel.

Vertrouw, gehoorzaam en volhard. Doe het goede. Gaat het zondige mensen voor de wind? Kruip dan niet mokkend in een hoekje, maar volhard in het goede en volbreng de wedloop. Dan zult u alles ontvangen wat u nodig hebt.

Waar iemand zijn vertrouwen op stelt, daarin vindt hij zijn vreugde. We kunnen ons in allerlei dingen verheugen, maar de psalmist wijst ons op God als het ware Voorwerp van onze vreugde: ‘Verlustig u in de HEERE.’ Zoek al uw blijdschap en vreugde in Hem. Waarom zouden we dat doen? De dichter zegt: omdat God het gebed verhoort. ‘Hij zal u geven de begeerten van uw hart.’

Ik denk dat we hier tot verschillende dingen worden aangespoord. We mogen ons verblijden in God Zelf, en in de verhoring van ons gebed. Maar we mogen ons ook verblijden in het bidden zelf, in het zoeken van Gods aangezicht.

Vertrouwen is als een bron waaruit twee dingen voortstromen: vreugde en gebed. Als we voor ons levensonderhoud en onze bewaring op God vertrouwen, zal Hij daarin voorzien. En als we vreugde scheppen in het zoeken van Hem, zal Hij ons verhoren.

Kortom, Psalm 37:4 wijst ons op een plicht en legt uit waarom we deze moeten vervullen. De plicht is dat we ons moeten verheugen in de HEERE. De reden is dat Hij ons dan zal geven wat ons hart verlangt. ‘De begeerten van ons hart’, zegt de dichter. Dat wil zeggen: de diepste verlangens, de verlangens die goed zijn in Zijn ogen. Dit zijn de begeerten van uw gelovige hart, niet die van uw vleselijke hart. Het zijn de verlangens die u als christen hebt, niet de verlangens die u als schepsel hebt. ‘Hij’ zal geven, staat er. God is het Voorwerp van onze vreugde, en ook de Bron van onze troost.

Deze tekst leert ons het volgende: wie zich in God verblijdt, wie vreugde schept in het zoeken van Hem, zal genadig gebedsverhoring ontvangen. Of, omgekeerd: als we niet blijmoedig bidden, kunnen we niet genadig worden verhoord.

We zien hier dat God ons gebed wil verhoren. Van ons vraagt Hij blijmoedigheid en vreugde. Dat wil zeggen dat we onze ziel op de juiste toonhoogte brengen. In 1 Thessalonicenzen 5:16-17 gaat het bevel om u te verblijden vooraf aan het bevel om te bidden: ‘Verblijdt u te allen tijd. Bidt zonder ophouden.’ Blijdschap maakt de muziek; waar ze ontbreekt, is het gebed een wanklank. God aanvaardt ons hart alleen als we het Hem vrijwillig geven, niet gedwongen. Vreugde is het pit en merg van de godsdienst.

Matheid past niet bij de grote dingen waar we vooral om moeten bedelen. Wat God ons in het Evangelie bekendmaakt, is als een feestmaal! (Jes. 25:6). Matheid past niet bij zo’n diepernstige zaak. Laten we niet met een neerslachtig hart manna zoeken, maar met vreugde water scheppen uit de bronnen van het heil (Jes. 12:3). Geloof is de emmer, maar vreugde en liefde zijn de handen die met deze emmer putten. Het zijn de Hur en Aäron die de handen van deze Mozes ondersteunen. God hecht geen waarde aan onze dienst als we het dienen van Hem niet als een voorrecht en vreugde beschouwen.

Matheid past niet bij deze plicht. We moeten onze evangelische plichten vervullen met een evangelische gezindheid. Gods volk moet een

gewillig volk zijn (Ps. 110:3). Het is alsof er in het gebed maar één zielsvermogen wordt aangesproken, namelijk de wil. Elk woord moet met onze wil bezield zijn, zoals bij Ezechiël de wielen bezield waren met de geest. Zoals de engel in Richteren 13:20 opsteeg in de vlam van het altaar, zo moet onze vreugde opstijgen in de vlam van onze ziel. Geestelijke overdenking kan een bepaald soort verbondenheid tot stand brengen. Toch komt de ware verbondenheid pas tot stand door liefde. Een mens kan geen geestelijke koning worden genoemd als hij zijn taken niet met een vorstelijke geest verricht. Jakob werd een vorst genoemd omdat hij vorstelijk had gestreden (Gen. 32:28).

Deze gezindheid is onmisbaar voor een leven in Gods gunst. Ongelovige mensen vonden een vermoeienis om offers te brengen (Mal. 1:13). Ze gebruikten een ziekelijk, kreupel lam als offerdier en toch klaagden ze nog. Een dier dat ze niet goed genoeg vonden om zelf op te eten, vonden ze wel goed genoeg voor het altaar. Zo'n houding geeft geen pas.

Kortom, de tekst waarbij we vandaag stilstaan, zegt: 'Verlustig u in de HEERE, zo zal Hij u geven de begeerten van uw hart.' Daarin ligt deze les: wie zich in God verblijdt, wie vreugde schept in het gebed, zal genadig worden verhoord.

Ik zal vier zaken bespreken:
1. Wat deze vreugde is,
2. waaruit deze vreugde voortkomt,
3. waarom deze vreugde noodzakelijk is voor de verhoring van ons gebed, en tot slot
4. de toepassing hiervan.

1. Wat deze vreugde is

Pure vreugde en vreugde van een lager soort

Wat is deze vreugde? Er zijn twee soorten vreugde. Als we iets bezitten waar we eerst vurig naar hebben verlangd, zijn we daar blij mee.

Dit is vreugde in haar pure vorm. Dit is de sluitsteen, de hoogste trede. Vreugde is als een embryo totdat ze volledig en voorgoed ons deel is. Zolang we ons bezit nog kunnen verliezen, is de angst voor dat verlies als een druppel gal die de zoetheid ervan bederft. We beleven deze pure vreugde als ons verlangen is bevredigd. Dan hebben we gekregen wat we zo graag wilden, en genieten we daarvan met volle teugen.

Maar er is ook vreugde van een lager soort. Want we scheppen ook vreugde in verlangens, in hoop en in stille overdenking. In verlangens? Ja, want niet alleen de vervulling van een verlangen geeft blijdschap. Ook in het verlangen zelf kunnen we al blijdschap ervaren. We kunnen ons blijmoedig inspannen om iets te bemachtigen en blij zijn als dat is gelukt. Het verlangen naar Kanaän gaf de gelovige Israëlieten blijdschap in de woestijn. Er ligt een prille vreugde in de weg naar rust en vervolmaking, ook al wacht de volmaakte vreugde pas aan het einde van die weg.

Daarnaast vinden we vreugde in hoop. Het geluk waarnaar we *verlangen*, doet iets met onze ziel. Dat geldt des te meer voor het geluk dat we *verwachten*. 'Wij roemen in de hoop op de heerlijkheid van God', lezen we in Romeinen 5:2. Vreugde komt voort uit een gefundeerde hoop. Een wankele verwachting zal slechts een wankele vreugde voortbrengen. De vreugde van een dwaas is eerder te beklagen dan te begeren. Maar als een ingebeelde hoop ons al blijdschap kan geven, hoeveel te meer dan een hoop die op een goede grond berust, die op een stevig fundament is gebouwd! Kortom, niet alleen het bezit van iets goeds kan vreugde geven, maar ook het eigendomsrecht al.

Bovendien vinden we vreugde in stille overdenking. Als een gelovige nadenkt en mediteert over de hemel, raakt dat zijn hart. Hij wordt met vreugde vervuld, ook al reist hij zelf als het ware nog door de wildernis. Als datgene waarnaar we verlangen steeds dichterbij komt, laat dat ons niet onberoerd. Mozes was ongetwijfeld blijer toen hij vanaf de top van de berg Pisga het land Kanaän zag, dan

toen hij er slechts op hoopte in de woestijn. Een reiziger fleurt op als hij zijn bestemming nadert. Een hongerige werker is blij als hij ziet dat iemand zijn maaltijd komt brengen. Naarmate het verlangde dichterbij komt, wordt de blijdschap groter.

Als we vreugde vinden in deze plicht, is dat niet de vreugde van het volle bezit, maar de vreugde van verlangen, hoop of overdenking. Het is de vreugde van de weg, nog niet de vreugde van het Vaderland.

Actieve en passieve vreugde

Vreugde kan actief of passief zijn. Actieve vreugde is een daad van onze ziel in het naderen tot God. In Psalm 19 wordt de zon vergeleken met een bruidegom die uit zijn slaapkamer komt, vrolijk als een held om zijn weg te gaan. Zo wekt ons hart zich op om een geestelijke wedloop te lopen.

Passieve vreugde is de vreugde die God geeft als Hij ons nabij komt. Dit gebeurt vaak als wij blijmoedig naar Hem toe gaan. In Jesaja 64:5 lezen we: 'Gij ontmoet de vrolijke en die gerechtigheid doet.' Als wij ons met vreugde vastklampen aan de genadetroon, slaat God vaak Zijn armen om ons heen, vooral als ons blijmoedige gebed samengaat met blijmoedige gehoorzaamheid. Deze vreugde ervaren we als Christus ons in het gebed tegemoetkomt met de woorden: 'Wees welgemoed; uw zonden zijn u vergeven', uw verzoek is ingewilligd.

Als we actief vreugde vinden in God, is onze ziel gezond. Als de passieve vreugde daarbij komt, straalt onze ziel van gezondheid. Het een is de plicht van de mens, het ander is een bijzonder geschenk van God. Het een is een onmisbaar aspect van de nieuwe geboorte, het ander is een afzonderlijk voorrecht. Er kan een vreugde *in* God zijn wanneer er weinig vreugde *van* God is. Er kan goud in de mijn zijn, terwijl er bovengronds geen bloemenpracht pronkt.

Vaste en vluchtige vreugde

Vreugde kan vast of vluchtig zijn, geestelijk of gevoelsafhankelijk. Als het gebed van een sterke en volwassen christen voortkomt uit een gezonde kennis van God en uit dankbaarheid aan Hem, ervaart hij een vaste vreugde. Hoe dichter bij God, hoe meer vreugde, zoals een vallende steen aan snelheid wint naarmate hij dichter bij de grond komt.

Mensen met een onrustig gemoed kunnen ook een bepaalde vreugde ervaren in het gebed, want soms geeft het luchten van je hart alleen al wat verlichting. Anderen bidden nog maar sinds kort, en vinden daar een zekere blijdschap in vanwege de nieuwigheid van deze plicht. Mensen in nood zenden vaak gebeden op waar ze geen enkele geestelijke vreugde in vinden, zoals psychisch zieke mensen meer medicijnen innemen dan gezonde mensen, terwijl ze geen plezier beleven aan die medicijnen. De farizeeër bad langer dan de tollenaar, en misschien ook wel met een zekere blijdschap, maar dat was een hoogmoedig soort blijdschap; hij had plezier in zichzelf. De tollenaar had een meer geestelijke vreugde. Hoewel de gedachte aan zijn eigen slechtheid hem nederig en verdrietig maakte, verheugde hij zich bij de gedachte aan Gods genade.

Deze gevoelige vreugde is bij een pasgelovige soms duidelijker dan bij een doorgewinterde christen. Als vrienden elkaar voor het eerst ontmoeten, hebben ze daar misschien sterkere gevoelens bij, maar naarmate ze elkaar langer kennen, wordt hun genegenheid dieper en bestendiger. Denk maar aan het verschil tussen verliefdheid en liefde. Bij een nieuwe bekeerling kan de droefheid over de zonde als een stortvloed zijn, terwijl het bij een volwassen christen meer een gestaag stromende rivier is. Zo is het ook met deze vreugde. Bij de eerste bekering van een zondaar is er grote vreugde bij de engelen; daarna lezen we dat niet meer. Maar ongetwijfeld is er bij de engelen een gestage vreugde over de groei van een christen. Een jong kind uit zijn liefde voor zijn vader vooral op een spontane manier, terwijl een oudere zoon op een diepere, meer stabiele en rationele

manier van de aanwezigheid van zijn vader geniet. Oprechtheid is het fundament van alle genadegaven en godsdienstplichten, maar deze vreugde laat ze glanzen en glinsteren.

Innerlijke en hartelijke vreugde

Deze vreugde in het gebed is een innerlijke en hartelijke vreugde. Het is een zaak van het hart. Een bidder kan er opgewekt uitzien, terwijl het van binnen een lusteloze boel is. De Geest van God woont in het hart, en liefde en vreugde zijn de eerstelingen daarvan (Gal. 5:2). Hij geeft liefde voor het gebed én Hij geeft vreugde erin. Deze vreugde is niet zomaar een gevoel van troost; het is een genadegave. Zo hartelijk als God Zijn genade aanbiedt, zo hartelijk smeekt de ziel erom. Er is overeenstemming tussen God en het hart. Waar vreugde is, heeft het hart zich veel moeite getroost. Mozes sloeg tweemaal op de rots; zo houdt een gelovige aan in het gebed. De doelen die God heeft met het geven, zijn ook de doelen die de gelovige heeft met het vragen. Hoe meer wij ons hart in het vragen leggen, hoe meer God Zijn hart in het geven legt. God betoont genade met heel Zijn hart en heel Zijn ziel (Jer. 32:41). Zo moeten wij onze plicht doen met heel ons hart en heel onze ziel. Als God Zijn zegeningen onverschillig of met tegenzin geeft, geniet de gelovige er niet van. Zo geniet God niet van ons gebed als wij niet van harte bidden.

Vreugde in God

Deze vreugde in het gebed is een vreugde in God, het Voorwerp van het gebed. Het grote doel van de biddende gelovige is de heerlijkheid van God, de gemeenschap met Hem, het genieten van Hem. De vreugde die ligt in het bidden zelf is maar een sprankje van zijn vreugde in God, het Voorwerp van het gebed. De ziel vindt rust in God; naar Hem strekt ze zich uit.

Hoe we over God denken, is bepalend voor ons verlangen naar God. Als we Hem als het hoogste goed beschouwen, zullen we naar Hem verlangen en ons allermeest in Hem verblijden. Voordat we

geestelijke vreugde kunnen vinden in de plicht van het gebed, en voordat we daarin kunnen volharden, moeten we ons eerst in God verheugen. Dat zien we ook in Job 27:10: 'Zal hij [d.i. de huichelaar] zich verlustigen in de Almachtige? Zal hij God aanroepen te aller tijd?'

Vreugde is een genadegave. De genadegaven geloof, verlangen en liefde zijn allemaal gericht op God; die van vreugde ook. Hoe meer we ons verblijden in het Voorwerp van ons verlangen, hoe meer we ons zullen verblijden in het gebed als middel tot de vervulling van dat verlangen. Als we ons verblijden over Gods heerlijkheid, willen we Hem graag eren. Als we Hem zien als een goede God, zullen we graag Zijn tegenwoordigheid zoeken en genieten. Dan bidden we dus graag, want dit brengt ons in gemeenschap met Hem. Wie zich verheugt in God, zal zich ook verheugen in het naderen tot God.

In Nehemia 8:11 staat: 'De blijdschap des HEEREN, die is uw sterkte.' Hoe meer we ons in God verblijden, hoe meer kracht we hebben om tot Hem te komen. Maar omdat we ons zo weinig in God verblijden, kruipen we als slakken naar Hem toe. Velen hebben geen goede gedachten over God en hebben daarom ook geen zin om met Hem te spreken. Als we ons niet in God Zelf verblijden, is onze blijdschap in het gebed niet de juiste blijdschap. We kunnen met genoegen bidden terwijl we toch met een verkeerd, egoïstisch doel bidden. We kunnen ons verblijden in het gebed als een middel om zo'n verkeerd doel te bereiken. Bileam en Balak brachten hun offers met genoegen omdat ze bij God in het gevlij hoopten te komen en toestemming wilden krijgen om Zijn volk te vervloeken.

Vreugde in Gods voorschriften en beloften

Deze vreugde in het gebed is een vreugde in Gods voorschriften en beloften, die de grond van het gebed zijn en ook de richtlijn ervoor. Eerst verheugt David zich in Gods getuigenissen en daarna roept hij Hem aan met heel zijn hart. Een gelovige moet zich eerst in Gods voorschriften en beloften verheugen voordat hij ze kan omzetten in gebeden. Want gebed is niets anders dan dat we God Zijn eigen belofte

voorhouden, vanuit het verlangen dat Hij in en voor ons zal werken wat Hij aan ons heeft beloofd. Niemand bad met meer vreugde dan David, want niemand verblijdde zich meer in Gods inzettingen dan hij. Gods inzettingen waren zijn gezangen (Ps. 119:54), en Gods Woord was zoeter voor hem dan honing vers uit de raat (Ps. 19:11).

Als ons hart niet van vreugde opspringt over Gods beloften, hunkeren we ook niet naar de vervulling ervan. Als we geen aandacht schenken aan de rijke zegeningen die God ons voorhoudt, kunnen we ook niet vurig naar Hem verlangen. Als we onverschillig staan tegenover de rijke erfenis die God in de hemel voor ons heeft weggelegd, hoe kunnen we er dan om smeken? Als we ons niet verblijden in het genadeverbond, zullen we ons ook niet verblijden in het bedelen om genade. De hoop op de beloning maakte Mozes zo moedig in het lijden. De vreugde die Christus in het vooruitzicht was gesteld, maakte dat Hij blijmoedig de schande verachtte (Hebr. 12:1-2).

Vreugde in het gebed zelf

Er ligt daarnaast ook vreugde in het gebed zelf. In het verborgene wordt het hart van een christen opgetrokken tot in de hemel. Wat geeft het een vreugde om tot dicht bij God te naderen en onze ziel te warmen aan het vuur van Zijn liefde! De engelen prijzen Hem met blijdschap; hun werk is hun heerlijkheid. Een gelovige verheugt zich zo in deze plicht, dat hij zelfs zou bidden als God hem dat niet had opgedragen. Hij zou Gods voorhoven ook betreden als daar geen belofte aan verbonden was. Een dag waarop hij de gemeenschap met God niet heeft beoefend, is voor hem geen goede dag. David had wel in Gods voorhoven willen wonen; dat beschouwde hij als gelukzaligheid (Ps. 65:5). Hij verbleef zo graag in Gods tegenwoordigheid dat hij jaloers was op de vogeltjes die dicht bij Zijn tabernakel hun nesten konden bouwen.

Er ligt vreugde in de heiligheid van het gebed. Wie niet wedergeboren is, kan in moeilijke tijden wel vreugde vinden in Gods troostende tegenwoordigheid, maar niet in Zijn heiligende tegenwoordigheid.

Hij kan zich verheugen in God als een pakhuis dat in zijn behoeften voorziet, maar niet in God als het louterende vuur van de edelsmid. Het gebed is, net als lofprijzing, een lied voor God in het hart (Ef. 5:19), en de gelovige geniet ervan dit instrument te bespelen en zijn snaren te beroeren.

Vreugde in de dingen waar u om bidt

De gelovige verheugt zich in de dingen waar hij om bidt. Deze hemelse blijheid is het grootst als het gaat om hemelse zaken. De vreugde die anderen beleven aan het vragen om wereldse dingen, beleeft een gelovige aan het smeken om het licht van Gods vriendelijke aangezicht. Wie echt beseft dat hij bidt om niets minder dan de hemel en de gelukzaligheid, om de heerlijkheid van de grote God, kan niet lusteloos zijn in het gebed. Een gelovige raakt de geestelijke zaken nooit moe, zoals mensen de zon nooit moe raken; ook al genieten we dagelijks van zijn stralen, we willen dat hij elke ochtend weer opkomt. Daarom vernieuwen en herhalen de gelovigen hun smeekbeden nogal eens. Vaak herhalen ze ook het 'Amen' aan het einde van hun gebed. Dat geeft aan hoe sterk ze betrokken zijn op dat waarom ze Godvragen. De gelovige denkt graag aan de dingen waar hij zijn hart op heeft gezet, en dat hij er vaak aan denkt, geeft aan dat hij er vreugde in vindt.

Vreugde in de genadegaven en de liefde die in het gebed worden beoefend

Een gelovige vindt de meeste vreugde in dat gebed waarin genade en liefde het meest werkzaam zijn. Hij verlangt niet alleen met God te spreken, nee, hij wil muziek maken voor Hem. Zijn hart is het instrument, maar de genadegaven zijn de snaren, en bidden is het bespelen daarvan. Daarom vindt het hij erger als hij verflauwt in de beoefening van zijn genadegaven, dan als hij geen antwoord krijgt. We kunnen ons verheugen in gaven van onszelf of van een ander, of in de schone schijn van godsvrucht. Maar zijn we graag werkzaam met de geestelijke genadegaven? Want dat is een aspect van de ware

blijdschap. Christus legde uit dat de farizeeën lange gebeden uitspraken en zich beroemden over hun indrukwekkende taalgebruik, alsof ze Gods hovelingen waren en Hem vereerden, terwijl de tollenaar een kort gebed bad dat veel meer genade bevatte: 'O God! wees mij zondaar genadig!' Een gelovige bidt met vertrouwen en nederigheid. Hij spant zich in om met vurige liefde tot God te komen, maar komen zál hij. Als hij niet voor God in vuur en vlam kan staan, gaat hij tot Hem met het zwakkere vuurtje dat in hem brandt. Het is hem niet alleen te doen om de verhoring van zijn gebed; hij wil ook een toebereid hart (Ps. 10:17).

2. Waaruit deze vreugde voortkomt

Laten we nu overdenken waaruit deze vreugde voortkomt. Ik zal meerdere bronnen noemen.

Gods Geest

Een belangrijke bron van deze vreugde is Gods Geest. Geen enkel vonkje vuur uit onze eigen haard kan deze geestelijke vreugde teweegbrengen. Het is de Heilige Geest Die zo'n hemelse warmte in ons hart ontsteekt. De Geest is het vuur dat de ziel doet ontbranden, de veer die het uurwerk aandrijft, de wind die het schip voortstuwt. Zelfs het snelste schip dat alle zeilen heeft gehesen, is niet vooruit te branden als de wind blijft liggen. Zonder deze Geest zijn we geestelijk zwak en ziekelijk, kortademig en zwaar astmatisch. Dat klinkt door in Psalm 138:3: 'Ten dage, als ik riep, zo hebt Gij mij verhoord; Gij hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel.' Gebed is het werk van de Geest in het hart, en onze vreugde in het gebed danken we aan dezelfde Geest. God zal ieder die Hem dient en liefheeft, verblijden in Zijn huis van gebed (Jes. 56:7).

Genade

Een andere bron van deze vreugde is Gods genade. De Geest ontsteekt het vuur, maar geeft ook de olie van genade om de lamp

helder te laten branden. Om een zeilschip in beweging te brengen, is niet alleen wind nodig; er moeten ook zeilen zijn die de wind vangen. Een gebed zonder genade is een gebed zonder vleugels. Om te kunnen bidden, moeten we genade ontvangen. Een dode man kan niet blij zijn over zijn land, zijn geld of zijn voedsel; hij kan niets doen, dus hij kan ook niets met blijdschap doen. Vreugde veronderstelt dat er leven is. Een dood mens kan geen plichten vervullen (Ps. 115:17: 'De doden zullen de HEERE niet prijzen'), en een dode ziel kan geen plicht vervullen met vreugde.

Genade moet niet alleen worden ingestort; ze moet ook werkzaam worden gemaakt. Als u slaapt of flauwgevallen bent, kunt u niet blij zijn. Er moet niet alleen leven zijn; dat leven moet ook actief zijn. Als het sap alleen in de wortel blijft, kunnen de takken geen vrucht voortbrengen. Als het sap van de genade zich niet door heel ons wezen verspreidt, zijn onze beste gebeden als dorre takken. Werkzame genade laat onze daden gloeien van warmte; zolang ze passief blijft, zijn ze als verdoofd en ijskoud. Roestige genade zal, als een roestige sleutel, de deur niet van slot halen, ons hart niet verruimen; er moet genade zijn om het vuur brandende te houden. Er is niet alleen vuur nodig om de lamp aan te steken, maar ook olie om de vlam te voeden.

Wie niet geestelijk levend is, kan door het algemene werk van Gods Geest wel emotioneel geraakt worden, maar zulke gevoelens van liefde zullen al snel verflauwen en wegsterven, zoals de lont uitdooft als de olie in de lamp is opgebrand. Geestelijk doden kunnen het Woord een tijdlang met vreugde ontvangen. En als dat geldt voor de ene plicht, waarom dan niet voor de andere, waarom dan niet voor het gebed? (Matth. 13:20). Een doornenvuur laait hoog op, maar dooft binnen de kortste keren weer uit.

Een goed geweten

Ook een goed geweten is een bron van vreugde. Een blijmoedig hart is als een voortdurend feestmaal (Spr. 15:15). Wie een goed geweten

heeft, zal zijn godsdienstige en burgerlijke plichten blijmoedig verrichten. Wie zich schuldig voelt, betreedt de tegenwoordigheid van Gods majesteit bevend en terneergeslagen. Een schuldig kind kan niet huppelend bij zijn ontstemde vader komen. Wie door de hel wordt gekweld, kan niet vol blijdschap een beroep doen op de hemel. Schuldige zielen zijn bang om tot God te komen vanwege het kwaad dat ze Hem hebben aangedaan. Ze schamen zich om te komen vanwege de zonde die hen bezoedelt en de vuilheid die hen aankleeft. Ze weten dat ze door hun zonden niet Zijn liefde opwekken, maar Zijn toorn.

Iemand met een schuldig geweten kan niet opzien tot God (Ps. 40:13 KJV), en God zal niet in gunst neerzien op iemand die kwaad doet (Ps. 34:17). Het zijn de reinen van hart die vol blijdschap God zullen zien (Matth. 5:8), en het zijn reine handen die we tot Hem moeten opheffen (1 Tim. 2:8). Jona viel na zijn zonde in slaap, en de afgodendienaars waren er sneller bij om te bidden dan hij. De zeelui spoorden hem aan de God aan te roepen tegen Wie hij had gezondigd, maar we lezen niet dat ze Jona zo ver kregen (Jona 1). Waar verdorvenheid is, zullen de vuursprankels van de zonde die lont aansteken en onze geestelijke vreugde verzwakken. Een toegewijd hart en een gewillige geest horen bij elkaar (1 Kron. 29:2). Er is geen gewilligheid zonder oprechtheid, en geen oprechtheid zonder gewilligheid.

Een heilige vertrouwelijke omgang met God

Wat ook vreugde geeft, is een heilige vertrouwelijke omgang met God. Waar veel vertrouwelijkheid is, is veel vreugde; we genieten van elkaars gezelschap en spreken graag met elkaar. Onbekendheid maakt ons enghartig, maar vertrouwelijkheid verruimt onze ziel. We gaan veel liever naar een God Die we kennen dan naar een God Die een vreemde voor ons is. Deze vertrouwdheid moedigt ons aan om tot God te gaan. Ik ga naar een God Wiens aangezicht ik heb gezien, Wiens goedheid ik heb geproefd, Die ik al vaak heb ontmoet in het gebed. Als we vaak vertrouwelijke ontmoetingen met iemand hebben, gaan we elkaars goede eigenschappen steeds beter zien.

Daarom gaan we hen liefhebben en ons in hen verblijden. Het een volgt op het ander.

Hoop op verhoring

Daarnaast ontlenen we vreugde aan de hoop op de verhoring van ons gebed. Als we op iets hopen, geeft dat een verwachtingsvolle blijdschap. Zo schrijft Paulus in Romeinen 12:12: 'Verblijdt u in de hoop.' Wie door twijfel wordt verlamd, kan niet vreugdevol actief zijn. Maar wat een vreugde ervaren we als we op een belofte kunnen pleiten, als we God Zijn eigen verbond kunnen voorhouden, niet alleen vertrouwend op Zijn barmhartigheid, maar in zekere zin ook op Zijn waarheid en gerechtigheid! Christus pleitte in Zijn zwanenzang, Zijn gebed in Johannes 17, op de voorwaarden van het verbond tussen Zijn Vader en Hemzelf: 'Ik heb U verheerlijkt op de aarde; verheerlijk Mij met de heerlijkheid die Ik bij U had, voordat de wereld er was.' We naderen met blijdschap tot God als we voor onszelf pleiten op het genadeverbond, en voor de kerk op de belofte van bescherming en eeuwigdurende bewaring. Op grond hiervan hebben we meer reden om vol vreugde tot God te gaan dan de gelovigen in oude tijden. Zij die onder de wet leefden, werden gedreven door vrees; wij die onder het evangelie leven, worden gedreven door liefde.

God kan Zijn eigen argumenten en beloften niet ontkennen. Wie met Gods eigen woorden tot Hem gaat, moet dus wel veel vreugde scheppen in het gebed. God is trouw aan Zijn verbond. Een 'misschien' is weinig reden tot blijdschap, maar als we God om Zijn verbondszegeningen bidden, is de verhoring niet onzeker; het is een zekerheid. De God tot Wie we komen, zetelt op een troon van genade, op de berg Sion, niet op de berg Sinaï. Deze God verlangt sterker naar onze nabijheid dan wij verlangen naar Zijn hulp.

Eerdere zegeningen en gebedsverhoringen

Een andere oorzaak van deze vreugde zijn Gods eerdere zegeningen en gebedsverhoringen. Als er manna uit de hemel regent, vergeten

we niet alleen de knoflook uit Egypte, maar zien we uit naar een nieuwe regenbui. Als God ons een indruk geeft van Zijn majesteit, verliezen we de behoefte onszelf op te sieren, en als Hij ons een indruk geeft van Zijn liefde, verliezen we onze droefgeestigheid. We hebben alle reden om vol blijdschap tot God te komen als Hij een behagen heeft in onze daden (Pred. 9:7). Zo hebben we ook alle reden om vol blijdschap tot Hem te komen als Hij onze gebeden verhoort. De duiven vliegen graag naar de spleten waar ze al eerder een schuilplaats vonden, en de bedelaar klopt graag aan bij de deur waar hij regelmatig iets krijgt. 'Hij neigt Zijn oor tot mij, daarom zal ik Hem in mijn dagen aanroepen', zingt Psalm 116:2. Ik heb al eerder mijn toevlucht gevonden bij God. Hij heeft al eerder in mijn behoeften voorzien, mijn ziel verkwikt, mijn verzoekingen beteugeld, mijn twijfels gestild en mijn gebeden verhoord. Daarom ga ik met blijdschap opnieuw naar Hem toe.

Andere bronnen

Ik zou nog meer bronnen van deze vreugde kunnen noemen, zoals liefde tot God, een hemelse gezindheid, het overdenken van Christus' voorbede voor ons, of een diepe nederigheid. Naarmate we een grotere hekel krijgen aan de zonde, zien we meer heerlijkheid in God, en richten we ons met meer vreugde tot Hem. Hoe geestelijker onze ziel is, hoe geestelijker onze genegenheden zijn. Hoe steenachtiger onze ziel is, hoe lustelozer en trager ze wordt. Hoe berouwvoller we zijn, hoe meer we ons haasten om tot God te gaan. Ook de persoonlijke beleving van geestelijke zegeningen is een bron van vreugde. Want het kan ons wel blij maken als we erover horen vertellen, maar als we ze zelf genieten, is onze vreugde veel groter.

3. Waarom deze vreugde noodzakelijk is voor de verhoring van ons gebed

Zo komen we bij het volgende punt: als we God niet met vreugde zoeken, kunnen we Zijn genadige verhoring niet verwachten. Wat is de reden hiervan? Ik zal vier dingen noemen.

Om te beginnen zal God een gebed dat Hem onteert, niet verhoren. Een matte en neerslachtige gemoedstoestand eert Hem niet. Zelfs de heidenen vonden dat ze hun goden niet konden afschepen met een offer dat naar het altaar werd gesleept. We lezen dat er bij de bouw van de tabernakel en de tempel geen lood werd gebruikt, dat matte en aardse metaal, maar alleen de zuiverste en meest glanzende metalen. God verdient het meest uitnemende dienstbetoon, omdat Hij het meest uitnemende Wezen is. Hij verdient onze vreugdevolste dienstbaarheid, want Hij deelt de heerlijkste en uitnemendste gaven uit. Elk offer moest worden geofferd met vuur, wat actief en krachtig is. We onteren deze grote, glorieuze Majesteit als we Hem afschepen met een lusteloze, harteloze dienstbaarheid. Als we op een respectloze manier een verzoek doen, hoeven we geen antwoord te verwachten. Het strekt onze grote Meester niet tot eer als Zijn dienaren Hem terneergeslagen dienen, alsof Zijn werk iets vervelends is. Want daarmee stralen we uit dat God een wildernis is en de wereld een paradijs.

Ten tweede bereikt ons matte en lusteloze gebed God niet. Daarom kunnen we niet verwachten dat Hij het verhoort. Zulke gebeden zijn als pijlen die voor onze voeten neervallen. De kracht ontbreekt, zodat ze de hemel bij lange na niet bereiken. Ons hart is als een slappe, krachteloze boog. Voordat God iemands gebed verhoort, bereidt Hij het hart van de bidder voor (Ps. 10:17). Eerst spant Hij de snaren op het instrument en daarna luistert Hij naar de klanken die het voortbrengt. Een verruimd hart rent over Gods wegen (Ps. 119:32), een vernauwd hart sukkelt voort en geeft het makkelijk op.

Ten derde verraadt onze lusteloosheid dat we niet eens willen dat God ons verhoort. Het getuigt van een soort angst dat God onze gebeden zou verhoren. Wie koeltjes en onverschillig een verzoek indient bij zijn vorst, wekt de indruk het hem niets kan schelen welk antwoord hij krijgt. De luie boer die nalatig is in het bewerken en inzaaien van zijn akker stelt niet veel belang in een goede oogst. Hoe kunnen we denken dat God een behagen heeft in onze smeekbeden als het indienen ervan ons onberoerd laat? God geeft geen

genade aan een onwillig mens. Het eerste wat God doet, is Zijn volk gewillig maken. Een lusteloze bidder zoekt God alsof het hem niet kan schelen of hij Hem vindt. Zo iemand gelooft dat God niet echt bestaat, of denkt dat zijn gebed overbodig is.

Tot slot, zonder vreugde in de HEERE verkeren we niet in een geschikte toestand om een weldaad te ontvangen. Als we ons verblijden over de weldaad die we van Hem vragen, maakt die blijdschap plaats voor verlangen, en grote verlangens maken plaats voor de weldaad. Als er geen vreugde ligt in het smeken, zal er ook geen vreugde zijn bij het ontvangen. Als we vreugdeloos om een zegen vragen, zal onze lofprijzing na het ontvangen ervan ook weinig vreugdevol zijn. Een zwakke, zieke maag hoort niet thuis aan een rijk gedekte tafel. Wie lusteloos vraagt of God in zijn behoeften wil voorzien, beseft niet of nauwelijks wat hij nodig heeft.

God geeft Zijn barmhartigheden alleen aan mensen die ze met open armen zullen ontvangen. Hoe dieper het besef van ons gebrek, hoe groter de waardering voor wat Hij geeft. Een blijmoedige bidder verkeert in de geschikte toestand om weldaden te ontvangen, hoe klein of groot ook. Omdat hij zijn nood beseft, zal hij een geringe weldaad meer waarderen dan een lusteloze bidder een grotere weldaad waardeert. Als Zachéüs niet zo blij was geweest toen hij hoorde dat Christus in zijn huis wilde verblijven, had hij Hem niet zo verheugd ontvangen en welkom geheten.

4. Toepassing

We zullen met een toepassing eindigen. Eerst trekken we nog enkele lessen uit deze tekst, daarna geef ik u wat aanwijzingen voor zelfonderzoek, waarna ik met een aansporing besluit.

Onderwijs

Dit alles leert ons drie dingen. Om te beginnen ligt er grote blijdschap in het leven met God, als we daar een bijbels beeld van

hebben. Het gebed, een geestelijke plicht waarbij we onder woorden brengen wat we nodig hebben, is een bron van vreugde. Een christen beleeft meer vreugde aan het vragen om zegeningen dan een ongelovige geniet van het bezit ervan.

Ten tweede, wat een vreugde zal er in de hemel zijn! Als er in het verlangen al zo'n genot ligt, hoe onuitsprekelijk heerlijk zal het genieten van de volmaaktheid dan zijn! Er ligt al vreugde in het zoeken; hoeveel vreugde schuilt er dan in het vinden! De plicht brengt duizenden genietingen mee, maar de heerlijkheid tienduizenden. Als de blijdschap in de zaaitijd al zo groot is, hoe groot is dan de blijdschap over de oogst!

In de derde plaats leren we hiervan dat iemand die zich in alles behalve het gebed kan verheugen, zich in een ellendige toestand bevindt. Als we blijmoedig zondigen en lusteloos bidden, als deze plicht ons meer tegenstaat dan de ongerechtigheid, maakt dat onze vijandschap tegenover God des te erger.

Zelfonderzoek

Laten we onszelf onderzoeken. We bidden, maar wat leeft er in ons hart? Rennen we zo hard als Ahimáäz als het over ons tijdelijke leven gaat, maar wordt ons hart als een steen, zoals dat van Nabal, als het over geestelijke zaken gaat? Het is belangrijk dat we ons hart nauwkeurig onderzoeken en niet weglopen voor moeilijke vragen. We mogen geen genoegen nemen met het eerste het beste antwoord, maar moeten deze zaak tot op de bodem uitzoeken.

a. Verheugen we ons in het gebed?
Laten we ons eerst afvragen of we inderdaad vreugde beleven aan het gebed. Hoeveel waarde hechten we aan de gelegenheid om deze plicht te vervullen? We hebben de kans om aardse winst te verwerven én de kans om hemelse winst te verwerven. Waar gaat ons hart het meest naar uit? Volgen we met genoegen een wereld van lucht en leegte, en reageren we zonder enthousiasme als de gelegenheid

zich voordoet om deze plicht te vervullen? Hebben we, net als Judas, meer interesse in geld dan in het gezelschap van Christus? Dat is triest. Of vinden we het een feest als de gelegenheid zich voordoet om te bidden? Trekken we juichend en lovend op naar Gods huis?

Zoeken we verontschuldigingen om ons aan deze plicht te onttrekken als ons geweten en de omstandigheden ons ertoe aansporen en uitnodigen? Zijn we beter in het uitstellen van ons gebed dan in het bidden zelf? Geven we direct toe als de zonde ons roept? Verzinnen we excuses als God ons nodigt, en blijven we net als de luiaard nog wat langer werkeloos liggen? Of springt ons hart op en verzet het zich heftig tegen allerlei onnozele argumenten die ons van het bidden willen weerhouden?

Wat gebeurt er in ons hart terwijl we bidden? Bidden we onszelf liever in slaap dan tot actie? Beginnen we met enig enthousiasme te bidden, maar raken we het al snel moe? Zijn we wakkerder zodra we opstaan dan heel de tijd dat we op onze knieën lagen? Is ons hart in het gebed dor en droog, en leeft het op zodra we ons weer aan wereldse zaken wijden? Zijn we als stokken en blokken in het gebed, en als een hinde op de bergen in aardse zaken? Wat ons hart het snelst doet kloppen, laat zien wat ons de meeste vreugde geeft.

Welk moment kiezen we om te bidden? Kiezen we het moment waarop we het slaperigst zijn, wanneer we meer knikkebollen dan bidden? Vinden we de momenten waarop we het meest vermoeid en futloos zijn het geschiktst voor de levende God? Komen we met een hart vol van de wereld als we om hemelse zaken bidden? Of kiezen we juist de momenten waarop we het meest energiek zijn? Luther koos juist die uren voor gebed en overdenking waarin hij merkte dat hij het meest efficiënt kon studeren.

Wensen we tijdens het bidden vaak dat we die plicht zo snel mogelijk achter de rug hebben, zoals de profeet Amos de mensen bestrafte die blij waren als de sabbat voorbij was, zodat ze weer konden

kopen en verkopen? Of lijken we meer op Petrus, en zeggen we net als hij: ‘Het is goed dat we hier zijn’, met Christus op de berg?

Bereiden we ons voor op het gebed door blijde en stimulerende gedachten? Denken we aan Gods voorschrift, dat ons wil aansporen, of aan Zijn belofte, die ons wil lokken? Masseren we onze ziel om haar op te warmen? Blazen we het vlammetje aan om het vuur helder te laten branden? Smeken we God om bezieling? Als het denken aan God een last voor ons is, vragen we Hem niet graag iets. Als de gedachte aan God en onze plicht ons koud laat, is er geen warmte in ons verlangen, geen vreugde in ons bidden.

Stellen we ons tevreden met lauwe gebeden, of wekken we ons hart op tot een vuriger gebed? Hoe lui ons hart ook is, geven we onszelf na ons gebed een schouderklopje en zeggen we: ‘goede en trouwe dienaar’? Nemen we na het gebed onze ziel onder de loep en gaan we na waarom ze zo lui is, zo zwaar? Onderzoeken we de oorzaken van onze doodsheid? Een gelovige maakt zich meer zorgen over zijn lauwheid in het gebed dan een ongelovige over het nalaten ervan. De gelovige zal over zijn traagheid klagen en zijn pas versnellen.

b. Als we ons in het gebed verheugen, is het dan de juiste vreugde?
Als we constateren dat we inderdaad vreugde beleven aan het gebed, moeten we onderzoeken of deze vreugde van het juiste soort is. Verheugen we ons erin vanwege de gaven die wij of onze medebidders hebben? Het kan zijn dat iemand het Woord met vreugde aanhoort, niet vanwege de heiligheid en geestelijkheid van de zaak, maar omdat de spreker zo welsprekend is. Lees Ezechiël 33:32 maar; Ezechiëls volksgenoten beschouwden de profeet als een zanger van liefdesliederen, als iemand met een prettige stem. Om dezelfde reden kan iemand vreugde scheppen in het gebed, maar zo’n vreugde is niet ontstoken door het ware vuur van het heiligdom. Of is het bij ons anders? Beleven we geen vreugde aan het gebed als de woorden het makkelijkst over onze lippen komen, maar als ons hart het warmst is; niet als we de mooiste volzinnen uitspreken, maar als we

het meest geestelijk gezind zijn? We kunnen engelengaven hebben in het gebed terwijl ons hart verre van engelachtig is.

Beleven we vreugde aan alle aspecten van het gebed? Bidden we niet alleen graag om tijdelijke zegeningen, of om specifieke geestelijke zegeningen, zoals vergevende genade, maar ook om louterende genade? Bidden we vurig als we innerlijke worstelingen hebben en ons geweten spreekt, maar verflauwt ons gebed als we om heiligende genade vragen? Dan hebben we geen last van onze zonde, maar alleen van onze moeiten en problemen.

Beleven we meer vreugde aan het gebed en geestelijke zaken dan aan uiterlijke dingen? De psalmist vond meer vreugde in God dan in de oogst van koren en wijn (Ps. 4:8). Zijn we als de raven, die er weleens plezier in scheppen om door de lucht te zweven, maar zich het allerliefst voeden met kadavers? We kunnen en mogen zeker plezier scheppen in aardse zaken, maar is die vreugde net zo groot en redelijk als onze vreugde in het gebed?

Is onze vreugde in het gebed een nederige vreugde? 'Dient de HEERE met vreze, en verheugt u met beving', zegt Psalm 2:11. Als we Hem oprecht dienen, zullen we het vreugdevol doen, en als we Hem vreugdevol dienen, zullen we het nederig doen.

Ervaren we niet alleen vreugde in het bidden, maar ook in het wachten? Zijn we, net als handelaars, niet alleen blij als een schip te water wordt gelaten of volgeladen de haven uitzeilt, maar verblijden we ons ook in het vooruitzicht dat het schip terugkeert boordevol geestelijke weldaden? Blijven we met blijdschap bidden als God ons gebed nog niet verhoort? Wachten we dan, net als David, en erkennen we Gods wijsheid in het uitstellen van de verhoring (Ps. 130:6)? Of zijn onze gebeden als pijlen die we in het wilde weg afschieten, zonder ooit te kijken waar ze neerkomen?

Als we God prijzen voor een ontvangen weldaad, doen we dat dan met evenveel vreugde als toen we Hem daarom bedelden? De tien

melaatsen voelden allemaal dezelfde vreugde toen ze hoop kregen op genezing, maar alleen de vreugde van de man die bij Jezus terugkwam, was oprecht. Eerst bad hij met luide stem (Luk. 17:13) en even later verheerlijkte hij God met luide stem (vers 15). Christus zegt dat zijn geloof hem heeft behouden. Hij had met een geestelijke vreugde om genezing gevraagd en de verhoring van zijn gebed was een daad van Gods bijzondere genade. De anderen waren ook blij met hun genezing, maar dit was geen geestelijke blijdschap, en daarom was hun genezing een zaak van Gods algemene voorzienigheid.

Aansporing

Tot slot een aansporing. Laten we ons verheugen in het gebed! God heeft een blijmoedige gever lief, en dat geldt ook voor een blijmoedige bidder. God wil graag dat Zijn kinderen vaak met Hem spreken. Onze geestelijke gezindheid is belangrijk voor Hem. 'Wie heeft zijn hart eraan toegewijd?' (Jer. 30:21 KJV). Hoe meer vreugde wij in God scheppen, hoe meer vreugde Hij in ons schept. Hij heeft geen behagen in een lusteloze godsdienst. Een vrolijke zondaar is een ongepast zicht, een lusteloze bidder ook. Waarom zouden we niet evenveel vreugde beleven aan onze heilige plichten als we vroeger aan onze zondige praktijken beleefden? Mensen genieten van sport en spel en besteden hun tijd met plezier aan overdadige maaltijden en allerlei luxe. Zou een christen dan niet met veel meer vreugde tot God gaan? Laat het ons tot grote blijdschap zijn dat we om geschenken kunnen en durven vragen waar duizenden in de wereld niet eens van durven dromen. Als we mat zijn, zijn we ontevreden met onze eigen gebeden. Blijdschap in het gebed is de weg naar zekerheid. Als we God zoeken en Hem behandelen als ons hoogste goed, raakt onze ziel aan Hem verknocht. Als we vol vreugde tot Hem gaan, zal onze liefde al snel in vuur en vlam staan. Er is geen duidelijker teken dat we deel aan Hem hebben dan een grote hoogachting voor Hem. God stuurt niemand weg die zich in liefde aan Zijn troon vastklampt.

Daarom wil ik u nog de volgende dingen op het hart drukken.

Bid om de genade van nieuwe bezieling. Wat vinden we David vaak op zijn knieën om hierom te bidden! God alleen geeft deze genade, en God alleen verlevendigt haar.

Mediteer over de beloften waarop u wilt pleiten. Ongeloof is de grootste wortel van alle lusteloosheid. Door het geloven van het Woord ontvingen we het leven, en door de beoefening van dat geloof worden we levendig. Wat onze liefde in stand houdt, houdt ook onze vreugde in stand. God is onze liefde dubbel en dwars waard, en Zijn beloften zijn voortreffelijk. Dit is de brandstof voor onze liefde en vreugde. Vergeet niet dat het eeuwige zaken zijn waar u om moet bidden. Weet dat u hier net zo goed om smeken mag als David, Paulus of wie dan ook, en dat de belofte van verhoring voor u net zo goed geldt als voor hen. Dit moet onze slaperige ziel wakker schudden, ons zwaarmoedige hart oprichten en onze luie oogleden openen om omhoog te zien! Als we tijdens onze overdenking merken dat er iets in ons hart ontvlamt, laten we dat spoor dan volgen, zodat de vonk niet dooft.

Kies de momenten waarop uw hart het meest verlevendigd is. Wees waakzaam, zodat u het opmerkt als God een uitnodiging stuurt, en hijs de zeilen zodra de wind begint te waaien. De geest van elke christen is op het ene moment actiever dan op het andere. Kies niet een moment waarop het vuur van uw liefde makkelijk uitdooft. Besluit bij voorbaat dat u zich in de HEERE zult verheugen; dan zult u uw hartsverlangen ontvangen.